Organi Komiteti Markaziji partijaji komunistiji (ʙ) Ūzʙekiston

Орган Центрального комитета коммунистической партии (б) Узбекистана

На местно-еврейском языке

Proletarhoji hamaji mamlakatho, jak şaved!

BAJROQI MIHNAT

MART
18
çumaə
soli 1938
№ 65 (2091)
Narxaş 5 tin.

KOMUNAJI PARIƵ FAROMŪŞNAŞAVANDAJAST

18-umi marti soli 1871 raʙocihoji Pariƶ hukumati ʙurƶuaziro şikast doda, hukumatro dar dasti xud girifta ʙudand. Dar taarix ʙori aval proletariat ʙa soxti navi çamoijati—gosudarstvoji proletari daromad. Komunarho politsijaro tamoman nest kardand. Armijaji kūhnaro tamoman titu parokanda karda, tserkūvro az gosudarstvo çudo kardand va d.d.

Harakati revoljutsioniji raʙocihoji Pariƶ raʙocihoji tamomi çahonro serguʙom mekard. Uşquni revoljutsija dar tamomi çahon peş-peş pahm şuda raftan megirift. Avalin raʙocihoji Pariƶ ʙo qajrati zūr jaroq dar dast ʙa muqoʙili zulmu sitamgari va ʙa muqoʙili ekspluatatorhoji vahşişuda ʙaromada, taxtu ʙaxti maləunhoro ʙa zamin jakson karda ʙudand. Jake az lozunghoji komuna **«Hamaji Zamin—ʙa dehqonho, maşinaho ʙa raʙociho, kor ʙaroji hama»** ʙud.

Komuna dar tamomi çahon nişon dod, ki raʙociho ʙaroʙari dar zanoni garavro ʙurdan, hamcunin soxti navi çamoijati gosudarstvoji proletariro ʙa dast darovarda, mustahkam karda metavonand. Az ʙajni raʙociho jak qator qahramonho va korkunhoji ʙehtarini gosudarstvogi, cunonci rafiqho Varlena, Delekljuza, Rigo, Domʙrovskij, Luizi, Mişel, Flurans Vermorelja va digarho rasida ʙuromadand. Nomi in qahramonho dar taarix çoji muəajanro giriftagi meʙoşad.

Komunaji Pariƶ hamegi 71 rūz istiqomat kard. Burƶuazija hukumati sinfi raʙocij ʙa dast darovardagiro didaju sūxta nametavonist. Burƶuazija medonist, ki Komuna ʙaroji ʙurƶuazija xatari margovar meʙoşad. Burƶuazijaji Pariƶ ʙaroji ʙa Komuna huçum kardan ʙo musaxarkunandahoji nemetsi itifoq şud. Burƶuazija ʙa muqoʙili komunarho ʙo sardoriji Tjer askari ʙisjore firistond. Dar naticaji çangu xunrezi va huçumi vahşimonandi jakçojaji ʙurƶuazija 28-umi maj komunaji Pariƶ şikast xūrd. Qariʙ 30 hazor raʙocij kuşta şud, 36 hazor raʙocijro dar tjurmaho haʙs kardand va d. d.

Kamʙudiji asosiji Komuna əiʙorat az in ʙud, ki on ʙa muqoʙili duşmanho, zararsijorandaho va kontrrevoljutsionerhoji dar Pariƶ ʙudagi gūştini ʙerahmona naʙurd. Kamʙudiji asosi ʙoz əiʙorat az in ʙud, ki partijaji jagonaji proletari naʙud, ʙo dehqonho əaloqaji mustahkam ʙasta naşuda ʙud, ʙankhoro ʙa dast darovarda naşuda ʙud va d.d., ki hamaji in kamʙudiho ʙa şikast xūrdani Komuna saʙaʙi kalon şuda ʙudand.

Amo xuni ʙaroji revoljutsija, ʙaroji soxti navi sotsialisti rextagiji raʙocihoji Pariƶ ʙarmuft naraft. Harakati sotsialisti dar Jevropa to rafta avç joftan megirift.

Baəd az 46 sol proletariati Rosija dar tahti rahʙariji partijaji Lenin—Stalin revoljutsijaji sotsialistiro sarvar kard. Dar şişjaki qismi tūpi zamin diktaturaji proletariat ʙa vuçud omad, ki dastlovi on Komunaji Pariƶ ʙud.

Kori Komuna xoʙ naraftast, on hameşa dar hajot meʙoşad. Mihnatkaşhoji vatani sotsialisti ozodi va zindagoniji nekʙaxtiro ʙa dast darovardand. Dar Rosijaji peş əoqiʙmonda ʙudagi, sotsializm asosan ʙa vuçud omadagi meʙoşad. Mamlakati mo rūz ʙa rūz taraqi karda ʙa quvati şikastnaxūranda gaştagijast: In taraqijoti nihojat ʙuzurgi mamlakati sotsialisti ʙa caşmi kapitalizm va faşizm sixi separa meʙoşad. Onho ʙaroji vatani sotsialistiro zeridast kardan, ʙa çang devonavor tajori dida istodin. In dardi onho ʙe davo meʙoşad. Onho ʙa murodi xud hargiz namerasand. Mihnatkaşhoji Sojuzi Soveti ʙaroji vatani sotsialistiji xudro az hamlahoji faşizm muhofizat kardan posʙoni huşjor va haqiqi meʙoşand.

Dar mamlakathoji faşizm ahvoli mihnatkaşho rūz ʙa rūz ʙad şuda, ʙekori, gadoji va guşnagi to rafta çara zada istodast. Faşisthoji maləun harakati revoljutsioniji ʙomaji vaseəi raʙocihoro ʙo terorhoji xunin xomūş kardani şuda istodin. Onho ʙa muqoʙili mamlakathoji ozodixoh, jaəne ʙa muqoʙili Ispanija, Aʙisinija, Xitoj va digaraş çangi xunrezi ʙurda istodin. Faşizm ʙaroji mamlakathoji kamzūrro zeridast kardan, devonavor çang karda istodast. Inro ʙa muqoʙili Ispanijaji ozodixoh qariʙ 2 sol ʙoz çangi xunrezi ʙurdani faşizm isʙot karda metavonad.

Soldathoji Germanijaji faşisti Avstrijaro zeridast karda, xalqi ozodixohi onro ʙūqmiş karda istodin. Aeroplanhoji harʙiji Germanija ʙaroji xalqi Cexoslovakijaro ʙa taki ʙomʙa giriftan, ʙa ʙoloji mamlakati Cexoslovakija parvoz karda istodin.

Hamaji in çang va xunrezi ʙudani faşizmro dar peşi çahon ʙoz jak ʙori digar isʙot mekunad.

Dar mamlakathoji faşizm va kapitalizm odamhoji ʙehtarini ʙa kori ozodi, revoljutsija va ʙa kori ʙunjod kardani zindagoniji nav kūşiş mekardagiro haʙs mekunand va nestu noʙud mekunand.

Vozdi proletariati Germanija revoljutsioner va şogirdi haqiqiji Lenin—Stalin Ernst Telman 5 sol ʙoz dar tjurmaji faşistho xoʙ raftast. Ƣajr az in, rafiqho Rakoşi Antikajnen, Tom Muni va digarho ʙaroji kori revoljutsija ʙa tjurmaji faşistho va kapitalistho xoʙ raftagi meʙoşand.

Faşizm va kapitalizm harakati revoljutsijaro hargiz xomūş karda nametavonand. Baraks fronti jagona ʙa muqoʙili faşizm rūz ʙa rūz zijod şuda istodast. Mihnatkaşhoji mamlakathoji faşizm gūştini xudro heç mahal sust namekunand. Onho hameşa dar tahti rahʙariji kompartija ʙaroji xud va vozdhoji xudro az tjurmahoji faşisti ozod karda, revoljutsijaji proletari ʙunjod kardan gūştini davomdor meʙarand.

Zarʙaji xalqi vatani sotsialisti ʙa duşmanho, şpionho, zararsijorandaho, faşisthoji maləun, şajkaji «ʙloki pravo-trotskistiji» antisoveti zadagiro tamomi mihnatkaşhoji çahon maəqul donistand. Şajkaji faşistiji «ʙloki pravo-trotskistiji» antisoveti ʙarham zada şud. Ba içro rasonda şudani Hukmnomaji Kolegijaji Harʙiji Sudi Əoliji SSSR-ro xalqi SSSR jakdilona maəqul jofta, ʙa duşmanhoji laəin nafrat rasonda istodast.

Xalqi SSSR ʙaroʙari ʙa muqoʙili duşmanho gūştinro zūr kardan, kori MOPR-ro ʙoz ham zūr karda ʙa harakat medarorad.

18-umi mart rūzi taşkiloti ʙajnalxalqiji jordam ʙa gūştinʙarhoji revoljutsija (MOPR) meʙoşad. Mihnatkaşho ʙa safhoji MOPR doxil şuda, kori ʙa odamhoji ʙo dasti faşizm qurʙon şudagi jordami morali va materiali rasondanro ʙoquvat mekunand. Dar rūzi 18-umi mart ʙajroqi zafarjoftaji Marks—Engels—Lenin—Stalinro ʙoz ham ʙalandtar meʙardorem.

Modgovhoro naqz parvariş kardan darkorast

RAJONI ORÇONIKIDZE. Baəd az qarori taarixiji TsK VKP(ʙ) va SNK SSSR dar xusuʙi az ʙajni kolxozcihoji Ūzʙekiston ʙegovi va ʙe ʙastoki nazdihavligiro ʙarham zadan ʙaromadagi, taşkilothoji partijagiju soveti va pravlenihoji kolxozho xelo kor va coraʙinihoji əamali guzarondand.

Dar rajoni Orçonikidze ham dar xusuʙi ʙegoviro az ʙajni kolxozciho ʙarham zadan xelo kor karda istodin. Pravlenihoji kolxozhoji rajon şumorişi kolxozcihoji ʙegovro əaniq karda, ʙa Rajzemvod dodagijand. Govhoji ʙacador va gūsolahoji modaji az onlastu respuʙlikahoji digari Sojuz ovarda mejudagiro Rajzemvod ʙa kolxozcihoji ʙegov taqsim karda doda istodast.

Az jak çavqijat govhoji mohi guzaşta omadagi, Rajzemvod ʙa kolxozi nomi Stalin 11 sar modgov doda ʙud, ki onhoro ʙa kolxozciho taqsim karda doda şudagijast.

Kūmancihoji porsola kolxozciho Hajim Badalʙojūv, Şalamū Jishoqūv, Rahmin Badalʙojūv va digarho sohiʙi modgov şudand. Hamaji govhoji doda şudagi ʙacador meʙoşand. Halakaj govi se-cor kolxozci ʙojid.

Bo in coraʙiniji guzaronda şudagi, şumorişi kolxozcihoji govdor ʙisjor şudagi meʙoşad. Hozir dar kolxoz hamegi ʙist kolxozci ʙegov mondagijast. Pravleniji kolxoz va kolxozciho dar nazdi xud vazifa mondagijand, ki ʙa mūhlati partija va hukumat muqarar kardagi, ʙegoviro az ʙajni kolxozciho tamoman ʙarham mezanand.

Lekin ʙa masalaji parvariş kardani govu gūsolaho va tajor kardani avqotvoriji govho ham kolxozciho va ham pravleniji kolxoz diqat namonda istodin. Dar kolxoz ʙaroji govxonaji umumi, jo ʙaroji har du-se havli jak govxona əimorat kardan candin karat masala ʙardoşta şuda ʙoşad ham, ki pravleniji kolxoz jagon cora nadida istodast.

Kori ʙaroji govu gūsolahoji kolxozciho avqotvori tajor kardan ʙa umedi har kas monda şudagijast. Agar pravleniji kolxoz va xudi kolxozciho durustak harakat kunand, ʙa tariqi kolektivi az idorahoji hukumati avqotvori (saʙūs, ʙeda, kunçola) giriftan mumkinast.

Kamʙudihoji dar xusuʙi govxona ʙudagiro ham ʙarham zadan mumkinast. Kolxoz har sol 15—20 havli əimorat karda istodast. Az cūʙu taxta va az materialhoji digari əimorat ʙaroji govxona andoxtan imkonijat mavçudast. Ba in masala ham pravleni va ham kolxozciho ʙojad corahoji əamali dida, govxonaho əimorat karda, govhoro dar onço naqz parvariş kunand.

M. Ji.

I. D. Papanin.

E. T. Krenkel.

P. P. Şirşūv.

Je. K. Fjūdorūv.

MITING DAR PORTI LENINGRAD 15-umi MART

Nutqi nacalniki stantsijaji sajrkunandaji „Poljusi Şimoli“ Qahramoni Sojuzi Soveti I. D. Papanin

Rafiqhoji muhtaram! Mo ʙe had xuşʙaxt va xursand hastem, ki ʙa zamini qadirdoni soveti doxil şudem va şumo mihnatkaşhoji şahri Leninro ʙaroji muhaʙat va diqati ʙa mo nişon dodageton, quluqdori va taʙrik karda metavonem. In peşvozgirije ki şumo ʙa mo taşkil kardeton, dar tamomi zindagoniji xud az jodi mo faromūş nameşavad. Mo dar hajoti poljariji xud ʙisjor cizhoro didem, dar mudati 9 mohi dar okeani jaxʙastaji şimoli istodanamo ʙisjor cizhoro puşti sar kardem, lekin har on cize ki mo dar inço dida istodem, hargiz faromūş karda nametavonem. Faqat mamlakat, faqat xalqe ki az ekspluatatsija ozod şudagijast, faqat xalqe ki dar haqiqat xuşʙaxtast, xalqi qudratdori soveti ʙarodarhoji xudro inxel peşvoz girifta metavonad.

Jaxzori sajrkunandaje ki mo dar ʙoloji on 274 rūz zindagoni kardem va kor kardem, ʙa kim-kuçoho ʙa sūji darjoji Grenlandija sajr karda rafta, ʙajroqi ʙo takaʙuri vatani qadirdon va dūstdori moro ʙo hamrohi xud meʙarad, ki in ʙajroqro dar poljusi Şimoli 21-umi maji soli 1937 ekspeditsijaji havoji dar tahti sardoriji Qahramoni Sojuzi Soveti Otto Juljevic Şmidt, ki xudi ū dar inço iştirok karda istodast, şinonda ʙud. **(Qarsakzaniho).**

Odamhoji qahramontarini dunjo kūşiş mekardand, ki ʙa poljusi—Piri, Nansen, Amundsen va digaraş aftand. Hama kūşiş mekardand, ʙa vositaji havo, darjo, ʙo rohi cana, pijoda—ʙa markazi ʙasejni Poljari aftand. Lekin əamalan hal kardani proʙlemaji çihati əilmi azxud kardani poljusi Şimoli faqat ʙa jak kas mujasar şud. In odame ki ūjlaji ū hama vaqt dar dili mo ʙud, in—vozd, muəalim va ilhomdihandaji mo—Iosif Vissarionovic Stalin meʙoşad. **(Qarsakzaniho).**

Mamlakati qudratdori mo, ki ʙa texnikaji daraçaji əoli va odamhoji qahramon sohiʙast, poljusi Şimoliro ʙa tariqi vaseə, çidi, ʙa tariqi taşkiliji stalini ʙa dast darovard. Ba tepaji dunjo, ʙa markazi ʙasejni Poljari jagona—tadqiqotciho naparida, ʙalke farzandhoji xalq paridagijand, ki onho ʙaroji muhofizat va şukuftani mamlakati xud, vatani xud kor karda, dar qafoji xud milionho mihnatkaşhoro his mekunand, ki onho ʙo şodmoni, qamxūri va korhoji mo zindagoni mekunand. Be in texnika, ʙe in aviatsijaje ki ʙo qamxūriji Komiteti Markaziji partijaji mo, rafiq Stalini qadirdon ʙunjod karda şudagijast, poljusi Şimoliro ʙa dast darovardan mumkin naʙud. Vaqte ki dar holati tūfonho va ʙūronho xestan mo az palatahoji xud meʙuromadem va dar ʙajroq portreti rafiq Stalinro medidem, dar dili mo şodmoni medavid, ʙaroji gūştin ʙurdan quvathoji nav pajdo meşud—va mo zafar mejoftem, az poljusi Şimoli sirhoji asrho ʙoz pinhon nigoh doştageşro zada megiriftem va jak soəat ham tahqiqhoji əilmiji xudro ʙas nakardem, ki qimati on ʙaroji tamomi insonijati tsivilizovani ʙehad ʙuzurgast. Vaqte ki jaxzori mo şikastan girift, vaqte ki mo dar ʙoloji ʙūlaki xurdi jax mondem, mo dar ūjlaju fikri az xususi Stalin mekardagi mo istocniki farovoni energija, avçiri va mardonavori mejoftem. Rafiq Stalin hama vaqt mo cor kasro dar jodaş nigoh medoşt va dar daqiqaji vazmin ū ʙo qajrati stalini ʙa mo jordam taşkil kard. Se kiştiji jaxşikani dar pahlujaş aeroplanho doştagi az puşti kiştiji xurdi gidrografikiji «Murmanets» ʙa sūji darjoji Grenlandija rohi karda şud. Vaqte ki mo az puşti jaxtūdaho teqi kiştihoji dar gorizont namudor şuda, az ʙajni jaxho guzaşta omada istodagiji sovetiro didem, ʙa takaʙuriji mo had nadoşt. Mo dar jaxi xurdi xud çamə şuda, ʙa şarafi rafiq Stalin, ʙa şarafi xalqi ʙuzurgi şikastnaxūrandaji soveti ʙo avozi ʙaland «Ura» gufta dod guftem.

Bo şodmoniji ʙuzurg mo donistem, ki şahri jakumi sovetiji moro qaʙul mekardagi in şahri Lenin, şahri ʙuzurgi revoljutsijaji sotsialistiji Oktjaʙr ʙudast.

Va hozir, vaqte ki mo az nav ʙo şumo vo xūrdem, vaqte ki mavçi şodmoni dili moro pur kardagijast, guftani kas meʙijojad, ki mo heç vaqt xudamoro tanho his nakarda ʙudem. Mo az xalqi xud ʙa caşm dur aftoda, mo ʙa fikr, hisijot va kūşişho ʙo onho jagona ʙudem. In əaloqa, in dilgarmiji xalqiro mo ʙefasq his mekardem.

Xalqi soveti moro ʙa Soveti Əoliji SSSR deputati xud sajlov karda, ʙa mo ʙovariji ʙuzurg kardagijast. Man qasam mexūram: dar tamomi zindagoniji xud xizmatgori mūətaʙari xalqi soveti meşavam, soldati mūətaʙari partijaji ʙolşeviki, ʙaroji kori Lenin—Stalin gūştinʙar meşavam.

Duşmanhoji xalq, sadkirdorhoji trotskisti-ʙuxarini, şpionhoji razvedkahoji xoriçi kūşiş karda ʙudand, ki zafarhoji moro ʙa xuni xalqi çūlonand. Qaraqcihoji niqoʙpūşidaji faşisti—Buxarin, Rikūv, Jagoda va tamomi pallidhoji digar odamhoji ʙa mo qimat rafiqho Kirūv, Menƶinskij, Kujʙişev, Maksim Gorkijro murondin. Lekin razvedkaji huşjori soveti ʙo sardoriji dūstdori umumixalqi Nikolaj Ivanovic Jeƶūv—əoşijoni pinhoniji kuşandaho, şpionho va diversanthoro toru-mor kard. Ba muqoʙili şajkaji faşisti dar arsenali revoljutsijaji mo ʙoz jaroqi mustahkamtar mavçudast: mo Armijaji Surxi Raʙociju Dehqon va Floti Harʙi-Darjojiji şikastnaxūranda dorem. Har jaki mo—raʙocij, kolxozci, poljarnik, əolim, tadqiqotci—dar daqiqaji darkori ʙaroji ʙa dast jaroq girifta, vatani dūstdori xudro muhofizat kardan tajor meʙoşem, har jaki mo ʙaroji zindagoniji xudro ʙaroji rafiq Stalini aziz fido kardan tajor meʙoşem. Man ʙovari doram, ki ʙa in gapi man tamomi xalqi soveti hamroh meşavad. **(Qarsakzaniho).**

Mo cor nafar odami ʙo rafiq Stalin parvariş va tarʙija karda şudagi, hama vaqt his mekardem, ki mo xalqi ʙuzurg, xalqi soveti meʙoşem va ʙo mihnati harrūzaji xud mexostem isʙot kunem, ki odami soveti ʙa ciho lajoqat dorad. Mo ʙaroji vatan, ʙaroji əilm kor mekardem. Mo xuşʙaxt hastem, ki ʙa mo odamhoji əodi mujasar şud, ki ʙajroqi SSSR-ro az poljusi Şimoli to paraleli 70-um sazovorona ʙardoşta ʙarem. Man va rafiqhoji dūsti man Şirşūv, Krenkel va Fjodorūv xuşʙaxt hastem, ki ʙa rafiq Stalin gufta metavonem: suporişi Şumo içro karda şud. **(Qarsakzaniho).**

Rafiqhoji muhtaram, mihnatkaşhoji şahri Lenin ʙaroji muhaʙat va diqati ʙa mo nişon dodageton, quluqdoriji moro qaʙul kuneton. Raʙocihoji Leningrad, ki ʙa onho pajravi mūətaʙari rafiq Stalin Andrej Aleksandrovic Ƶdanūv rahʙari mekunad, dar daqiqaji ʙaroji mo vazmin şudagi ʙa jordami mo omadand.

Jaxşikani «Jermak» ʙo temphoji haqiqiji staxanūvi remont karda şuda va ʙa safari şimoli tajor karda şud. Quluq ʙa şumo, rafiqhoji muhtaram, quluq! **(Qarsakzaniho).**

Zinda ʙod ʙajroqi ʙuzurgi Lenin—Stalin, ki ʙo on mo hama vaqt zafar mejoʙem!

Zinda ʙod mihnatkaşhoji şahri Lenin!

Zinda ʙod rafiq Stalini qadirdon, azizi mo!

(Qarsakzaniho. «Internatsional!»).

★

Nutqi rafiq E.T. Krenkel

Rafiqho! Hisiljoti şodmoniji ʙuzurgero ki mo ʙo on ʙa şahri Lenin doxil şudem, ʙajon kardan qin meʙoşad. Dar vaqti nazdik şudan mo soəathoro meşumurdem, dar paluʙa meistodem va intizor ʙudem, ki oxir kaj mo şumohoro meʙinem.

Dar inço hazorho rafiqho istodin. Ehtimol mo şaxsan şumohoro naşinosem, lekin mo ʙa şumo nazdik meʙoşem. Dar vaqti sajri jax, ʙa sari mo daqiqahoji vazmin meaftod va on vaqt mo on diqat, on muhaʙatro ki ʙa mo materik, Mamlakati sovetho mefiristond, ʙa jod meovardem. Va ʙa mo faqat hamin suxanhoro ʙa jod ovardan, onhoro az radiosurnal xondan kifoja ʙud, ki ʙaəd jakʙora ʙa mo quvathoji nav, energijaji nav pajdo meşud.

Hozir hamaji moro hisijoti şodmoniji kalon davr giriftagijast. In ʙa zafari cor graƶdan, in zafari ʙisjormilioniji Mamlakati sovetho meʙoşad. Mo xursandi mekunem. Lekin ʙaəze kasho ʙisjor ham şodi namekunand.

Texnikaji soveti zafar joft, odamhoji soveti zafar joftand, Mamlakati soveti zafar joft. On poljusi Şimoliro ʙo şturm girift.

Moro ʙa ʙoloji poljusi Şimoli furovardand. Lekin agar darkor şavad, agar partija va hukumat farmon dihand, mo kadom çojeki naʙoşad mefurojem **(Qarsakzaniho)** va ʙa çoji inki ʙo priʙorhoji əilmi kor kunem, ʙa şarojit nigoh karda, ʙo priʙorhoji digar kor mekunem. **(Qarsakzaniho).**

Boz jak ʙori digar taʙrik ʙa Şumo, leningradihoji muhtaram!

Zinda ʙod vatani ʙuzurgi mo!

Zinda ʙod rafiqi muhtarami mo Stalin! **(Qarsakzaniho. «Internatsional!»).**

★

Nutqi rafiq Je. K. Fjūdorūv

Rafiqho! Vaqte ki Piri ʙa poljusi Şimoli nazdik şud va to ʙa on rasidan jak cand kilometr monda ʙud, on ʙa dnevniki xud cunin navist: «Maqsadi tamomi zindagoni namojonast, lekin ʙaloki, xatari roh, rohi vazmini ʙeoxir manro zer kardand, va man namedonam, ki in kilometrhoji oxirinro guzaşta metavonam-mi jo ne». Piri ʙajroqro dar poljus monda, amo dar onço jagon tahqiqoti əilmije karda natavonist.

Mo ʙo cor aeroplani kalon ʙa poljus paridem, ʙo hamrohi mo 10 tonna ʙor, zapasi xelo ʙisjori aparatura ʙud. Mamlakati mo ʙo hamrohi mo tamomi cizhoje ki ʙaroji munosiʙiji ahvoli mo lozim ʙuda, ʙaroji quvathoji xudro ʙa tadqiq kardani fazohoji ʙehadi pinhoni mukamal manfiəat ʙurdan imkonijat medod, rohi kard. Nūh mohe, ki mo dar jaxzor guzarondem, ʙaroji əilmijat ʙarmuft naraft.

Mo kori xudro içro kardem va ʙehad xuşʙaxt hastem ki ʙa partija, hukumati mo, rafiq Stalini aziz gūjem ki graƶdanhoji soveti agar ʙa har kuçoje firistonda şavand, dar har ço, hama vaqt va dar har kuço suporişi xudro içro mekunand.

Zinda ʙod vatani mo, ki avalan poljusi Şimoliro ʙa dast darovard!

Zinda ʙod sarkori ʙa dast darovardani poljusi Şimoli—muəalimi ʙuzurgi mo rafiq Stalin! **(Qarsakzaniho. «Internatsional»).**

Nutqi rafiq P. P. Şirşūv

Rafiqho! Man ʙe had xuşʙaxt hastam, ki şumo, hamvatanhoji qadirdoni vatani ʙo şarafi moro, dar inço dar laʙhoji Neva, dar şahri ʙo şarafi Lenin taʙrik kunam. Krenkel naqz gufta guzaşt, ki tamomi hisijothojero ki dar vaqti ʙo xursandiji zūr ʙa laʙhoji darjoji qadirdoni soveti to rafta nazdik şudanamo moro davr girifta ʙud, ʙajon kardan xelo qin meʙoşad.

Qariʙ jak sol mo dar şimoli dur ʙudem, nūh moh dar ʙoloji jaxhoji okeani Ledovitij ʙudem. Rafiqho, mo ʙehad xuşʙaxt hastem, ʙa şumoho ʙa tamomi mamlakat, ʙa partijaji mo gūjem, ki kori ʙa mo supurda şudagiro mo mukamal içro kardem. **(Qarsakzaniho).** Rūz ʙa rūz dar jaxzori sajrkunandaji zeʙoji xud (man onro haminxel menomidam—jaxzori naqz ʙud!) mo kori xudro mekardem, stantsijahoji gidrologijaro megiriftem, maəlumothoji meteorologiki tartiʙ medodem, quvati vaznro ūlcak mekardem,—umuman har cizero ki ekspeditsijaji əoditarin mekard, mo ham hamunro mekardem. Farqaş faqat dar hamin ʙud, ki dar zeri mo paluʙaji kişti naʙuda, ʙalke jaxzori sajrkunanda ʙud.

Dar ʙoəati ʙa poljusi Şimoli haminxel ekspeditsija taşkil kardan ʙisjor odamho orzu mekardand, lekin onro faqat odamhoji soveti ʙa əamal ovarda tavonistand. In az on saʙaʙ nest, ki onho kim-cixel odamhoji maxsus ʙoşand, az kim-cixel xamiri maxsus soxta şuda ʙoşand,—onho hamun graƶdanhoji muqarari, hamun graƶdanhoji əodiji soveti meʙoşand, ki misli onho dar mo 170 milion nafar odam mavçudast. **(Qarsakzaniho).**

Şumoho rafiqho mohoro cun qahramonho taʙrik mekuneton. Lekin, rafiqho şumoho haqiqati əodiro fahmeton, vaqte ki kas donad, ki dar puşti ū vatani ʙuzurg istodast, xalqi 170-milioniji ozodi soveti istodast **(qarsakzaniho)**, partijaji ʙo şaraf istodast, rafiq Stalin istodast, qahramon şudan qin nest.

Zinda ʙod vatani mo! Zinda ʙod rafiqi dūstdor, qadirdoni mo Stalin! **(Qarsakzaniho. «Internatsional»).**

—o—

Ba I. D. Papanin, E. T. Krenkel, P. P. Şirşūv va Je. K. Fjūdorūv

Şumoro, farzandhoji qajuri xalqi ʙuzurgi soveti, ʙo zafar muʙorakʙodi medihem, va ʙa munosiʙati ʙa pojtaxti Surx ʙoz gaştageton taʙriki otaşin mekunem.

Dar davomi mahhoji ʙisjor milionho pisar va duxtari mamlakati mo ʙa harakati şumo az jaxzori qotili Arktika, ʙa qahramoniji taarixiji şumo, ʙaroji taərifi vatani qudratdori mo, ʙaroji taərifi sotsializm ʙo xursandi va takaʙuri nazar kardand.

Şumoho suporişi staliniro ʙa tariqi aəlo içro kardeton. Vatan az şumoho takaʙur mekunad!

Gūştini qahramoniji şumo ʙo stixija, mardonavori, şeradili, mihnatdūstiji şumoho namunaji əaloji patriotizmi soveti meʙoşad. Qahramoniji şumoho ʙaroji çavonhoji mo cun namunaji daleri, şeradili, ʙa vatan, partija, Stalini ʙuzurg ʙedareƣ con-supor şudan xizmat mekunad.

Epopejaji papanini çavonhoji sovetiro ʙa korhoji taərifnok, ʙa qahramonihoji daler ilhomdor mekunad, patriotizmi otaşini odamhoji sovetiro tarʙija medihad.

Taərif ʙa papanincihoji qahramon, odamhoji taəlimi stalini giriftagi!

Taərif ʙa xalqi soveti, ki inxel farzandhoji lojiqro tarʙija doda rasondagijast!

Taərif ʙa Stalini ʙuzurg, ki mamlakati moro az zafar ʙa zafar ʙurda istodast.

Komiteti Markaziji Sojuzi Umumisojuziji komunistiji çavonhoji lenini.

NARKOMZEMI ŪZBEKISTON BA KORAM BAD RAHBARI KARDA ISTODAST

Bahor [illegible] dar Üzʙekiston sar [illegible] sar şud. Dar rajonhoji çanuʙiji respuʙlika harakati [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] karda istoda. [illegible] [illegible] majdonhoji kolxozi [illegible] koram [illegible] [illegible] ronda, [illegible] [illegible] istodin.

Şiteini ʙaroji hosiloti ʙalandro kolxozcihoji Üzʙekiston ʙo sarvardoriji [illegible] korkardhosteri sar karda istodin. Ba [illegible] [illegible] [illegible] va [illegible] kolxoz, ʙrigada va zveno [illegible] şudagijand.

Çoqgahgiri [illegible] [illegible] doda istodast. Kolxozi nomi Stalin, rajoni Şolirkon, ki rajisi on deputati Soveti Oliji SSSR rafiq Şarifaxo Hamrojūv hast, rondani jakumi zaminhoji paxtaro halakaj tamom kard. Kolxozhoji nomi Oxunʙoʙojūv va «Komsomol», ki onho ʙo on kolxoz [illegible] karda istodin, az hamsojagiji xud [illegible] [illegible]. Dar in kolxozho ham rondani jakumi ʙahori tamom şudagijast.

Agarcande korhoji ʙarizaminiro har [illegible] [illegible] ʙa avç darovarda şuda [illegible] [illegible] ham, amo ʙaroji faəolijati korkardkasotoriji somaro sardori kardan, hanuz ʙa hamaji korho içro karda şudagijand.

Dar Üzʙekiston taqsim kardani daromadhoji kolxozi to ʙa alvaqt tamom karda naşudast. Bisjor kolxozciho haqi porsolaji xudro hanuz nagiriftain. In ʙa ravişi korhoji ʙahori taəsir mekunad.

Bisjor kolxozciho ʙa taqsimoti nodurusti daromadi zvenoho va ʙrigadahoji soli guzaşta hosiloti ʙaland giriftagi norozi meşavand. Dar Üzʙekiston jak kori qiziq guzaşta istodast. Brigadaho va zvenohoji peşqadami staxanūvciji hosiloti rekordiji paxtaro ʙa dast darovardagi, nazar ʙa onhoji hosiloti past giriftagi, daromad kam girifta istodin.

Jakcand misolho. Dar soli 1937 zvenoji rafiq Siroçiddinūv kolxozi «Paxtakor», rajoni Stalin, hosiloti [illegible] ʙaland—az har gektar 33 tsentneri paxta girifta ʙud. Bo vuçudi hamin, pravleniji kolxoz az trudodenhoji kor kardagiji hamaji clenhoji in zveno 4 protsent kam karda, ʙa zvenoji Karimūv ki on az har gektar 21 tsentneri paxta giriftagijast ʙa trudodenhoji kor kardagiji onho 10 protsent qūşimca trudoden navistast.

Ba zvenohoji hosiloti ʙalandi rekordi dodagiji kolxozhoji nomi Oxunʙoʙojūv, rajoni Izʙoskant, «Juqori hosil», rajoni Andiçon, nomi Orçonikidze, rajoni Urganç, nomi Karl Marks, rajoni Şahrisaʙz va ʙa digar zvenohoji ʙisjor ham haminxel muəomila kardagijand.

Taki gap cijast? Baroji interesnoji materialiji kolxozcihoji peşqadamro tang kardan, xohişi ʙaroji hosilot gūştin ʙurdan doştani onhoro zadan, ki huquq dodagijast? Maəlum şud, ki in xatoiji [illegible] naşudagi naticaji tūpa-tūgriji kori zararsijorandagiji [illegible] faşisti Ikromūv va Xūçajūv ʙudast. Hanuz dar soli 1935-um duşmanhoji xalq ʙo qarori maxsus, punkti 15-umi ustavi namunaviji arteli xoçagiji qişloqiro vajron karda ʙudin. Dar natiça hole ham ʙisjor zvenohoji ʙehtarini kolxozhoji Üzʙekiston, nazar ʙa un zvenohoji hosiloti pasti paxta giriftagi, xelo kam daromad girifta istodin.

Boz jak xatoji qūpoltarin roh doda şudagijast. Dar jakxel rajonho taçrisaji duşmaniji monokultura (az jak sar paxta koridan)ro az nav çori kardani şuda istodin. Cunonci: dar kolxozi «Jangi turmuş», rajoni Oltiariq 96,6 protsenti hamaji majdoni koram ʙaroji korami paxta ʙa plan darovarda şudast. Alaʙta, kolxoz ʙa inxel plan muqoʙil meʙurojad, cunki andozaji koramho—125 gektar paxta va 4,5 gektar alaf, gardişi durusti koramhoro taəmin nakarda, hajvonotro ʙe avqotvori memonad.

Üzʙekiston ʙazaji asosiji paxtakoriji Sojuzi Soveti meʙoşad. Baroji hosiloti ʙaland imsol qadami nav ʙa peş mondan darkorast. Sovetşanihoji kolxozcihoji staxanūvci, traktoristho, korkunhoji irrigatsija, ki onho dar respuʙlika ʙuda guzaştand, ʙaroji sarvardoriji navi xoçagiji qişloq [illegible] ʙo qajrat ʙa kor caspidani kolxozcihoro nişon dodand.

Voqisijathoji corjakjiri karda istodagiho dar in xusus gap mezanand, ki dar Üzʙekiston ʙa hisoʙi [illegible] mijona az har gektar kamaş 19,7 tsentneri paxta giriftan mumkinast.

Baroji ʙo muvafaqijat kor kardan, ʙaroji voqisijathoji girifta şudagiro içro kardan hamaji imkonijatho hastand. Lekin taşkilothoji partijagi va organhoji zamin ʙa [illegible] xosa sardori nakarda istodin.

Dar natiça remonti traktorho dar respuʙlika hanuz tamom karda naşudast. Narkomzemi Üzʙekiston ʙaroji sifati remont kontroli sahehi harrūza muqarrar nakardast. Bisjor maşinaho ʙad remont karda şudagi meʙoşand. Va in kor az rūzhoji avali ʙa sari majdonho ʙuromadan maəlum şudagijast.

Dar rajoni Farqona, dar ʙrigadaji traktoriji Qosimūv jak traktor 4 gektar ronda, traktori digar 25 gektarro kor karda ʙuromada, az kor ʙuromadagijast. Boqisathoji remonti ʙad ʙa zudi taəsir kardand. Dar rajoni Cinoz, dar rūzhoji avali rondan ʙeştar az 20 traktor az qator ʙuromad. Dar rajonhoji Ciroqci, Qaradarjo, Kalinin va digaraş ham haminxel faktho dida meşavand. Amo ʙo vuçudi hamin, gunahkorhoji remonti ʙadsifati traktorho ʙa çavoʙgari kaşida naşudin.

Narkomzemi Üzʙekiston dar haqiqat ʙa kiştu-kor rahʙari nakarda istodast. On az rajonho kanda şudagijast va dar çojho ci şuda istodagiro namedonad.

Bahor daromad, amo hanuz cigiti paxtaro ʙa hamaji kolxozho ovardagijand. Cigittozakoni xelo sust guzaşta istodast, plan hamegi ʙa 22,3 protsent içro karda şudagijast. Seti əşori ham ʙa ʙodihiho hamcunin noqanoəatʙaxş tajori dida istodast. Plani çūjtozakuni dar respuʙlika hamegi ʙa 59 protsent içro karda şudagi meʙoşad.

Korami alaf, ki on korami muhimtarinast, dar zeri xatari futur raftan monda şudagijast. Maəlumast, ki duşmanhoji xalq korami alafro tang mekardand, guzarondani gardişi koramhoro futur meravondand, ʙazaji avqotvoriji hajvonotro vajron mekardand. Imsol muvofiqi plan korami alaf ʙojad ʙa 100 hazor gektar zijod karda şavad. Agarcande mūhlathoji korami alaf guzaşta istoda ʙoşand ham, ki dar Üzʙekiston faqat rajonhoji jagona korami alafro ʙa avç darovardagi meʙoşand.

Baroji sarvardoriji xoçagiji qalakoriji respuʙlika Narkomzemi Üzʙekiston hanuz qariʙ hec kor nakardast. Dar in xusus aʙvoli korami qala guvohi saheh şuda metavonad, ki plani koram hamegi ʙəjakaş içro karda şudagijast. Dar natiçaji daxl nakardani Narkomzem, dar rajonho taçrisaji muqoʙili mexanizatsija rūj doda, xatohoji porsola takror şuda istodin. Parki traktoriji xelo kalon ʙad manfiəat ʙurda şuda istodast. Az 220 hazor gektar gandumu çav hamegi 26 hazor gektaraş ʙo traktor koram karda şudagijast. Baroji rondan ham traktorhoro haminxel noqanoəatʙaxş manfiəat ʙurda istodin.

Baroji soqiʙathoji kori zararsijorandahoro az xoçagiji qişloqi respuʙlika ʙa tezi ʙarham zadan, organhoji zamini Üzʙekiston hole xelo kam kor karda istodin. Vaqti az deklaratsijaho ʙa kori əamali guzaştan, rasidagijast!

«PRAVDA».

14 umi marti soli 1938.

Dar kolxozi nomi Stalin, rajoni Orçonikidze rondani jakumro tamom karda, rondani dujumro guzaronda istodin.

Dar surat: traktoristi staxanūvciji MTS-i 2-umi rajoni Orçonikidze Ergaş Şəmsijūv dar vaqti kor. Foto **Klempel**.

Kori əomaviju sijosi ʙa xizmati kiştu-kor monda şavad

RAJONI ORÇONIKIDZE. Dar kolxozi nomi Stalin soli guzaşta jak cojxonaji kalon əimorat karda şuda ʙud. Binoji in cojxona dar ʙoʙati soxt va vasoiji xud az jak klub mondagi nadorad. Dar jak tarafi on—dar ʙoloxona çoji kitoʙu gazetaxoni soxta şudagijast.

In cojxona radio, ʙiliard va asʙoʙhoji digar dorad. Gazetahoji dar Toşkent va rajon meʙuromadagiro megirad. Amo ʙo vuçudi hamin dar cojxonaji surxi mazkur kori əomavi va taşviqoti xelo sustast.

Radioji kolxoz in cand vaqt ʙoz vajron şuda mondagijast. Biliardi dar cojxona ʙudagi, vajron şudagijast. Gazetaji devori du-se moh jak karat ʙurovarda meşavad. Agar jak nomeri gazetaji devori dar rūzi əidi XX-solagiji revoljutsijaji Oktjaʙr ʙurovarda şuda ʙoşad, nomeri digari on 8-umi mart, jaəne cor moh ʙaəd ʙurovarda şudagijast. Dar xususi sifat va mazmuni on gazeta çoji gap zadan ham nest. On ʙa daraçaji past meistad.

Bisjor vaqtho kampanijaho va masalahoji muhim dar kolxozi nomi Stalin ʙa tariqi meşū-merūgūji guzaronda meşavad.

Dar maktaʙi savodʙurori jak qator kamʙudiho joft meşavand. On in cand vaqt ʙoz kor namekunad. Dar maktaʙi istidojiji kolxoz ham aʙvol haminxelast.

Lekin nişon doda guzaştan zarurast, ki dar in kolxoze ki ʙa korhoji əomaviju madani va taşviqoti in qadar kamʙudiho mavçudast, jak qator aktivho, komunistho va komsomoletshoji ʙa in korho diqat namemondagi hastand.

Komunistho: Boʙoxonūv, Boʙojūva, aktivho Mulojūv, Sulajmonūv, G. Morduxajūv, Iljoʙojūv, Boʙojūv va digarho ʙa korhoji cojxonaji surx va ʙa guzarondani korhoji əomavi jordam va rahʙari namekunand. Inho ʙisjor vaqtho ʙa cojxonaji surx daromada nişasta, lekin ʙaroji gazetaji devori ʙurovardan, gazetaro ʙa avozi ʙaland xonda dodan va digaraş kūşiş namekunand.

Talaʙi kolxozciho ʙa korhoji əomaviju sijosi rūz ʙa rūz zijod şuda istodast. In masalahoro kolxozciho candin karat dar nazdi pravleniji soʙiqi kolxoz monda ʙudand, amo on jagon cora nadidast. Pravleniji nav ham dar in ʙoʙat susti karda istodast.

Dar xususi jordam va rahʙariji taşkiloti OZET, dar inço gap zadan darkorast. Soveti Markaziji OZET-i Üzʙekiston (sekretaraş rafiq D. Ocildijūv) az kolxozi mazkur dur nest. Vakilhoji on ʙa kolxoz rafta, ʙa kolxozciho xelo vaəda dodagijand. Lekin vaədaji xudro içro nakarda istodin va holo inki in kor jake az vazifahoji OZET meʙoşad.

Hozir kampanijaji xelo muhimi kiştu-kori ʙahori guzaşta istodast. Kori əomavi va taşviqotiro dar kolxozho ʙa avç darovarda, onro ʙa xizmati kiştu-kori ʙahori mondan xelo manfiəat meʙaxşad. Baroji kori əomaviju sijosi, cojxonaji surx, gazetaji devori, gazetaxoni va digaraşro çonnok kardan, pravleniji kolxoz va aktivho ʙojad ʙa kori əamali casʙand. Ba kamʙudiho oxir mondan darkorast. Dar, in kor ʙa jordami kolxozciho omadani taşkiloti Ozet zarurast.

M. Jishoqʙojūv.

KOMUNAJI PARIZ

(Jak parca az „Kursi muxtasari taərixi SSSR").

Komunaji Pariz. Dar soli 1870 dar ʙajni Prussija va Frantsija çang sar şud. Dar in çang Prussija zafar joft. Askarhoji Frantsija şikast xūrda ʙudand. Imperatori Frantsija Napoleoni III va armijaji ū ʙa asiri aftodand. Dar Pariz revoljutsijaji raʙociho va əomaji majdaʙurzuaziji şahri sar şud. Amo ʙa sari hukumat ʙurzuazija istod. Askarhoji Prussija ʙa Pariz harakat kardand. Dar on vaqt dar Pariz armijaji silohpūşşudaji grazdanho—«gvardijaji milli», ki dar on ʙisjor raʙociho ʙudand, ʙarpo karda şuda ʙud.

Nemetsho ʙa Pariz nazdik omadand va onro qamal kardand. Bataljonhoji raʙociho ʙa mudofiəaji şahri xud xestand va qasam xūrdand, ki memurand, amo Parizro ʙa duşman namedihand. Aholiji Pariz dar halqaji askarhoji duşman dar mudati corū nim moh xudro ustuvor nigoh doşt. Raʙociho va əojilahoji onho gurusna mondand. Hukumati ʙurzuazi, az xestani raʙociho ʙa muqoʙili ʙurzuazija tarsida ʙevosita xijonat karda, az xalq pinhon doşta dar xususi Parizro ʙa nemetsho supurdan ʙo onho guftu-şunid kard. Amo raʙociho silohpūş mondand. Askarhoji nemets quvati dahşatnoki raʙocihoji Parizro dida, ʙaroji ʙa şahr daromadan qajrat nakardand.

Ongoh ministri hukumati ʙurzuazi xijonatkori nafrinşuda, duşmani xalq—Tjer—otrjadi soldathoro firistond, ki az dasti raʙociho tūphoro qofilona girand. Amo raʙocizanho nazdik şudani in otrjadro dida mondand va xavotir dodand. Gvardijaji milli tūphoro xalos kard. Soldathoji ʙisjor ʙa tarafi xalq guzaştand va hamon zamono du generali xudro parondand. Ongoh Tjer, ministrho, generalho, ʙurzuazija, spekuljantho, əamaldorho va popho az Pariz ʙa Versal gurextand.

Dar 18-umi marti soli 1871 dar Pariz hukumat ʙa dasti sinfi raʙocij daromad. Sinfi raʙocij hukumati xud—Komunaji Parizro ʙarpo kard. Baəze clenhoji Komunaji Pariz sotsialist clenhoji Internatsionali 1-i Marks va Engels asosʙand kardagi, ʙudand.

Marks va Engels Komunaro ʙaroji ʙa Versal huçum kardan, ki dar onço hukumati ʙurzuaziji Tjer rust şuda ʙud, çeq mezadand. Amo Komuna ʙa inxel qadam mondan əahd nakard. Noqatsijati Komunaji Pariz az hamin saʙaʙ meʙoşad, ki ʙa on ʙisjor revoljutsionerhoji dudilaji majdaʙurzuaziji ʙa «nijathoji neki» ʙurzuazija ʙovar doştagi, doxil şuda ʙudand. Marks in noqatsijati onhoro tanqidi saxt mekard. Dar ʙajni hamin mudat askarhoji Tjer Parizro cun halqaji zic davra megiriftand.

Komuna faʙrikahoji ʙurzuazijaji gurextaro ʙa dasti raʙociho supurd. Tserkovho va monastirho ʙa kluʙhoji xalqi gardonda şudand. Hama coraho ʙaroji ʙehtar kardani ahvoli mihnatkaşho dida meşudand. Içozatnoma ʙurovarda şuda ʙud, ki raʙociho az takxonahoji toriku ratuʙat ʙa xonahoji ʙojho kūcand.

Tamomi dunjo ʙa gūştini ʙuzurgi proletarhoji Pariz ʙo diqati zūr nazar mekard. Amo komunarho dar qaʙal ʙudand, onho az ʙoqijaji Frantsija çudo şudagi ʙudand. Ba onho itifoqi raʙociho va dehqonhoro ʙa muqoʙili ʙurzuazija ʙa rah mondan mujassar naşud, dehqonhoro ʙa tarafi xud çalʙ kardan mujassar naşud.

Komunarho ʙa muqoʙili askarhoji ʙeşumori naqz silohpūşşudaji hukumati ʙurzuaziji Versal ʙo qahramoni gūştin giriftand. Zanho va ʙacaho ʙo mardho dar jak saf istoda çang mekardand. 21-umi maj askarhoji Tjer zada ʙa Pariz daromadand. Askarhoji Germanija ʙa Tjer jordam medodand. Burzuazija komunarhoro ʙerahmona qasos dod. Dar mudati jak hafta daʙho hazor mard, zan va ʙaca paronda şud. Boz az in ham ʙisjortar raʙocihoro ʙa tjurmaho partoftand va ʙa çazirahoji dur, ʙa xizmati saxt ʙadarqa kardand.

Komunaji Pariz toru-mor şud. On 71 rūz istuqomat karda, dar xotiri proletariat ʙa tariqi dojimi mond. Raʙociho har sol ʙa sari qaʙri komunarho dar jake az qaʙristonhoji Pariz, ki dar taki devori on qahramonhoji Komunaro paronda ʙudand, dastahoji gul meʙijorand.

Komunaji Pariz noʙud şud, cunki raʙociho hanuz partijaji revoljutsioniji marksistiji raʙocigiji xud, ki ʙaroji raʙocihoro ʙa muqoʙili ʙurzuazija ʙedudilagi girifta ʙurdan qoʙilijat doşta ʙoşad, nadoştand. Va ʙoz ʙaroji hamin, ki raʙociho az tarafi dehqonho jordam nadoştand va ahamijati itifoqi raʙociho va dehqonhoro namefahmidand.

Baəd az aftodani Komunaji Pariz dar soli 1876 Internatsionali I istuqomat kardani xudro tamom kard.

Ahamijati Internatsionali I ʙuzurg ʙud. In jakçojaşaviji ʙajnalxalqiji jakumi raʙociho ʙuda, ʙaroji Internatsionali Komunistiji Lenin asosʙand kardagi, namuna şuda ʙud.

Marks dar soli 1883, amo Engels dar soli 1895 vafot joft. Taəlimoti onho gūştini raʙocihoro ʙaroji komunizm ʙa rohi durust ravona kard va ʙa əamaljoti V. I. Lenin va partijaji komunistiji mo asos şud.

BA HODISAHOJI AVSTRIJA

GITLER DAR VENA

VENA, 15 (TASS). Şaʙi 15-umi mart az Lints Gitler ʙa Vena omadast.

Dar Vena hozir ʙo hamrohi əamaldorhoji rahʙarikunandaji ministrxonaji korhoji xoriçiji Germanija ministri korhoji xoriçiji Germanija Riʙʙentrop hast.

«Hukumati Vena» ʙa elcihoji dar London, Pariz, va Praga ʙudagiji Avstrija otpuski duru-daroz dodast.

Laşkarʙoşiji askarhoji Germanija dar teritorijaji Avstrija general fon Bok farmon dodast, ki hamaji qismathoji askarhoji soʙiqi Avstrija ʙa «fjurer va rejxskantsler» qasam jod kunand. Dar Vena qasamjodkuni halakaj 14-umi mart guzaronda şuda ʙudast.

«Hukumat» dar ʙoʙati az ʙerkasaho va ʙankho pul giriftan had mondast, matlaʙ ki «ʙa kapitalro ʙa atrofi digar kaşondan manəijat rasonda şavad». Birzaji Vena to ʙa hole ʙastagi meʙoşad.

*

VENA, 16 (TASS). 15-umi mart dar Vena paradi kaloni harʙi şuda guzaştast, ki dar on Gitler va çonişi ū dar Avstrija Zejss-Inkvart suxan kardin. Har dujaşon ham guftin, ki ʙa Germanija jak karda şudani Avstrija fakti ʙa vuçud omadagi meʙoşad».

Şaʙi 16-umi mart Gitler ʙo aeroplan ʙa Mjunxen raftast.

Ministri korhoji xoriçiji Germanija Riʙʙentrop, ki ū 15-umi mart ʙa Vena omada ʙud, korhoji ministrxonaji ʙardoşta şudagiji korhoji xoriçiji Avstrijaro qaʙul kardast. Xudi 15-umi mart Riʙʙentrop ʙa Berlin raftast. Agentstvoji telegrafiji Avstrija maəlumot medihad, ki elciji Frantsija dar Vena Pjuoro hukumati Frantsija çeq zadast va ū digar ʙa Vena nameraftast.

Ba munosiʙati ʙa «avozmoniji» ʙa 10-umi aprel taəin karda şudagi tajori didan jak qator farmon eəlon karda şudast. Odamhoji dar ʙa avozmoni qism megiriftagi ʙojad ʙa cunin savol çavoʙ dihand: «Tu Gitlerro fjureri xud hisoʙ mekuni jo ne, ʙa Germanija jak şudani Avstrijaro, ki on 13-umi mart şuda guzaşt, maəqul medoni-mi? Ba jahudiho ʙaroji dar avozdihi qism giriftan içozat doda nameşavad.

Farmone eəlon karda şudast, ki on az hamaji əamaldorhoji gosudarstvogi va munitsipali talaʙ mekunad, ki ʙa «fjureri imperijaji Germanija» qasam jod kunand. Odamhoji az qasam jod kardan rū megardondagi ʙa zudi az kor çavoʙ doda meşudin.

*

AVOQKUNIHOJI ƏOMAVI DAR AVSTRIJA

PRAGA, 16 (TASS). Muvofiqi maəlumothoji gazetahoji Pariz, ʙa Avstrija 16 hazor odami politsijaji Germanija omadast. Politsijaji Avstrija ʙo politsijaji Germanija jakçoja şuda, ʙa tipi politsijaji Germanija az nav taşkil doda meşudast. Ba nav taşkil doda şudani politsijaji Avstrija va toza kardani on dar tahti rahʙariji nacalniki politsijaji pinhoniji Germanija (Gestapo) Gimmler meguzaştin.

Dar tamomi Avstrija avoqkunihoji əomavi guzaşta istodin. Faqat dar jak xudi tjurmaji Vena dar Rozauerlend 2.600 odam avoq karda şudast. Tjurmaho halakaj az avoqiho pur şudin, va az hamin saʙaʙ avoqihoro ʙa tariqi əomavi ʙa lagerhoji kontsentratsioni rohi karda istodin. Hamaji tarafdorhoji maşhuri Şuşnig avoq karda şuda, kovu po karda şuda istodin. Ba posʙoni sarhadi farmon doda şudast, ki d xele ki naʙoşad feldmarşali gurextagi Janz (nacalniki soʙiqi ştaʙi generaliji Avstrija)ro dastgir kunad.

—ooo—

Harakathoji harʙi dar Xitoj

DAR XITOJI ŞIMOLI

XANXOU, 15 (TASS). Dar vilojati Şandun zanozaniho dar nazdi Baoşan, nazdi rohi ohani Tszinan-Tsindao ʙoz sar şudin. Japonho dar inço qariʙi 7 hazor askar, artilerija, aeroplanho va 100 tank çamə kardin. Zanozaniho dar nazdi Xunşan, Boşan va dar rajoni kūhiston dar şarqtari Tszinan guzaşta istodin.

Dar vilojati Sujjuan askarhoji xitoj ʙa muqoʙili japonho va qismathoji japonu-manczur zanozani karda istodin. 10-umi mart otrjadi japonu-manczuri ʙa Dunşen huçum kardast. Dar nazdi şahr zanozaniji xele zūr şuda guzaştast. Japonho az şahr əoqiʙ raftin.

DAR XITOJI MARKAZI

XANKOU, 16 (TASS). Dar ucastoki çanuʙiji rohi ohani Tjantszin-Pukou askarhoji xitoj ʙa şahri Xujjuan (qarʙtari Fin-Jan) şaʙ-şaʙonaki huçum kardin. Askarhoji Xitoj şahrro zeridast karda, jak şaʙ ozod dar onço istodin.

Partizanho dar nazdi stantsijaji Czanʙalin (samti şimolu-qarʙtari Nankin) faəolijati kalonro nişon doda istodin.

Dar rajoni Axu zanozaniho ʙoz sar şudin. 14-umi mart dar nazdi Sjuancen zanozani şuda guzaştast. Dar rajoni Sjuancen va Vanczi, artilerijaji japoni askarhoji huçum karda istodagiji Xitojro zūr ʙa taki ūq girifta istodast. Dar rajoni Xanczou askarhoji Xitoj ʙa punkti Tintszjao (panç kilometr az qarʙtari Jujxan əoqiʙtar) omadin. Partizanhoji xitoj ʙa şahri Tszjasin huçumro davom doda istodin.

HUÇUMHOJI AVIATSIJAJI JAPONI

XANKOU, 15 (TASS). Baroʙari ʙodu havo naqz şudan aviatsijaji japoni ʙa şahrhoji xitoji vahşijona huçum kardanro ʙoz sar kardast. 14-umi mart aeroplanhoji japoni ʙa Xankou huçum kardin. 15-umi mart aeroplanhoji japoni Xankouro du karat ʙa taki ʙomʙa giriftin. 33 aeroplani japoni Sian (pojtaxti vilojati Şensi)ro ʙa taki ʙomʙa giriftast. 30 havli xaroʙ şudast. Dar ʙoloji Nancan (pojtaxti vilojati Tszjansi) ʙo 10 aeroplani japoni zanozaniji havoji şuda guzaştast. Japonho ʙa şahr 10 ʙomʙa partoftin. 32 aeroplani japoni stantsijahoji rohi ohani dar davru peşi Kanton ʙudagiro ʙa taki ʙomʙa giriftast.

*

XANKOU, 15 (TASS). Dar Xitoji Şimoli dar vilojati Şansi harakathoji harʙi şuda guzaşta istodin. Dar qismi çanuʙu-qarʙi vilojat zanozaniho rajoni kaloni, az rūdxonaji Xuanxe to Linfinro dar ʙari xud giriftagijand. 9-umi mart dar nazdi şahri Czaocen (şimoltari Linfin) askarhoji Xitoj ʙa otrjadi japoniji az 200 odam əiʙorat ʙudagi, ki on 50 avtomoʙili ʙorkaşro posʙoni karda istoda ʙudast, huçum kardin. Dar natiçaji huçum 30 japon kuşta şuda, 6 avtomoʙili ʙorkaş vajron karda şudast. Dar rajoni Xosjan (şimoltari Linfin) zanozaniho guzaşta istodin. Askarhoji Xitoj otrjadhoji japoniji dar Linşi, Xosjan, Czaocen va Xundun çoj giriftagiro davragir kardin.

Divizijaji armijaji 8-umi milliji-revoljutsioni, ki on dar tahti komandahiji Xolun hast, dar qismi şimolu-qarʙi vilojat ʙo muvafaqijat harakathoji harʙiro revoç doda istodast. Japonhoro az rūdxonaji Xuanxe peş karda va şahrhoji Xetsjuj, Baodeczou va Kelanczouro zeridast karda, divizijaji Xolun huçumro ʙa samti şarq davom doda istodast. Jak çavqijati japoni az hazor soldat əiʙorat ʙa çoniʙi qişloqi Satszioczen (samti şimolu-şarqtari Kelanczou) əoqiʙ raftast. Dar inço askarhoji Xitoj az ʙari nav ʙa on zarʙaji zūr zadin. Dar muşt ʙa giriʙonşavi ʙa japonho qariʙi 400 soldat kuşta şudast. 30 soldati japon ʙa asiri girifta şudast. Jak tūp, az sadto zijodtar miltiq, 6 aroʙa ʙo patronho, 100 əasp va ʙisjor asʙoʙhoji harʙi zeridast karda şudin. Dar tarafi xitojho komandiri ʙa zanozani rahʙari kardagiji ʙataljon kuşta şuda va hamcunin qariʙi dusad soldat kuştaju jarador şudast.

*

LONDON, 15 (TASS). Vakolatxonaji Xitoj az Xankou maəlumot giriftast, ki ʙaəd az zanozanihoji ʙisjorat zūr şahri muhimi Puczou (dar qismi çanuʙiji Şansi) az japonho zada girifta şudast. Dar qismi şarqiji vilojati Şansi askarhoji dar kūhhoji Utajşan mustahkam çoj giriftagiji Xitoj, az rohi ohan ʙa rajonhoji doxiliji vilojat ʙa peş omadani japonhoro nigoh doşta istodin. Masləşi ʙisjori askarhoji japon az Linfin ʙa samti şimol, nazdi Fucen, ki askarhoji Xitoj ʙa on huçum karda istodin, rohi karda şuda istodast. Dar mudati zanozanihoji serūzaji dar nazdi Fucen şuda guzaştagi, askarhoji Xitoj qariʙi hazor soldati japonro ʙa asiri giriftin.

Muvofiqi maəlumothoji «Tajms», hozir zanozanihoji zūr dar nazdi kanorhoji rūdxonaji Xuanxe, dar nazdiktari Sişuja (qismi şimoliji vilojati Xenan) guzaşta istodin. Japonho dar inço ʙa kanori çanuʙiji rūdxona meguzarem gufta cand karat harakat kardin, amo harakathoji onho şikast doda şudin.

*

LONDON, 15 (TASS). Az Şanxaj maəlumot medihand, ki dar Şandun şimoltari Iczou ʙa muqoʙili japonho 1.500 soldati Manczou-go şūriş kardast, va onho ʙa tarafi xitojho guzaştin.

Az paji xaʙaru maqolaho

12-umi janvari soli 1938-um dar gazetaji №10 «Bajroqi Mihnat» ʙo sarlavhaji «Maktaʙ az ʙino taəmin karda şavad» maqolaje ʙuromada ʙud. Dar on maqola ʙinoji maktaʙi nomi Roza Ljuksemʙurgi şahri Buxoro tang ʙudan va ʙa ʙinoji serçoj muhtoç ʙudani on nişon doda şuda ʙud.

Maqolaji mazkur ʙaroji cora dida şudan ʙa Narkompros rohi karda şuda ʙud. Narkompros çavoʙ menavisad, ki imsol ʙaroji maktaʙhoji şahri Buxoro du ʙino andoxta meşavad, jaktoji in ʙino ʙaroji maktaʙi mijonaji jahudigiji nomi Roza Ljuksemʙurg çudo karda şud. Baroji in əimorat 342 hazor sūm pul xaroçot karda meşavad. GorONO-ji Buxoro halakaj ʙa kori əamali daromad. Əimorati maktaʙ to jakumi avgusti soli 1938 tamom karda meşavad.

O. A.

Redaktori çavoʙgar A. SAJIDOV.

Upoluzglavlit № Ja—3327.
Toşkent, Uzpoligrafkomʙinat.